

Uvodna riječ

agencija za znanost i visoko obrazovanje

Agencija za znanost i visoko obrazovanje nezavisna je institucija Vlade Republike Hrvatske čija je misija štititi javni interes u očuvanju standarda visokoobrazovnih kvalifikacija te trajno podupirati unaprjeđenje kvalitete znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

U partnerstvu s akademskom zajednicom i državnim institucijama Agencija za znanost i visoko obrazovanje posvećena je poticanju kulture kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti zasnovane na standardima transparentnosti, dijaloga, istine i udruživanja te u skladu s najboljom europskom praksom.

S obzirom na veličinu Republike Hrvatske i suštinsku povezanost znanosti i visokog obrazovanja, pokazalo se svrsishodnim ujediniti na jednom mjestu funkcije vrednovanja jednog i drugog sustava. Prijelaz na bolonjski sustav studiranja, koji se dogodio 2005. godine akreditacijom više od 800 studijskih programa prilagođenih dvostupanjskom ciklusu (preddiplomski i diplomski studiji), stavio je u radu Agencije za znanost i visoko obrazovanje posljednjih godina naglasak na područje visokog obrazovanja.

Prilagodba visokoobrazovnog sustava europskim i svjetskim standardima te njegova svojevrsna dinamizacija s ciljem preobrazbe hrvatskoga društva u društvo znanja pretpostavlja visok stupanj kooperativnosti svih dionika koji nude i rabe visoko obrazovanje. On nije samo unutarnja stvar akademske zajednice, iako velikim dijelom počiva na novom viđenju i uspostavljanju kulture kvalitete unutar nje. Takvo shvaćanje mora uključivati odgovornost i težnju prema stalnom i vođenom poboljšanju.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje odlučna je u namjeri da preuzme ulogu vodeće institucije koja će raditi na osvješćivanju akademske zajednice o kulturi kvalitete u hrvatskom visokom obrazovanju. Razumijevanje kvalitete kao uporišta svih procesa u visokom obrazovanju i njezino unaprjeđenje moguće je postići samo na osnovi obaviještene predanosti visokoškolskih ustanova zauzimanju svoga mjesta u sve kompetitivnijem okruženju europskoga i svjetskoga visokog obrazovanja.

Kao kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, Republika Hrvatska nastoji pridonijeti zajedničkom europskom cilju uspostave najkonkurentnijeg obrazovnog sustava koji će omogućiti jačanje hrvatskoga gospodarstva, a i pridonositi svjetskom gospodarstvu. Stvaranje društva znanja jedan je od ključnih elemenata toga pothvata, a Agencija za znanost i visoko obrazovanje ima bitnu ulogu u hrvatskim naporima na tom putu.

U 2009. godini Agencija za znanost i visoko obrazovanje će se suočiti s višestrukim izazovima. U sličnom se položaju nalaze i svi akteri visokog obrazovanja i znanosti, dijeleći zajedničku zabrinutost za mogućnost održanja potrebnog tempa reformi koje su pokrenute posljednjih nekoliko godina. Te su reforme pokrenute s vjerom u odgovornost i poziv dionika u visokom obrazovanju i znanosti da budu vizionari i pokretači gospodarskog i društvenog razvoja Hrvatske, ali i kao pretpostavka za ravnopravno pozicioniranje te sudjelovanje domaće znanosti i obrazovanja u Europskom prostoru znanosti i visokog obrazovanja. Ugrožavanje takve vizije može štetiti Hrvatskoj u cjelini.

Misija Agencije za znanost i visoko obrazovanje je „bdijeti“ nad kvalitetom u sustavu i djelatnostima institucija visokog obrazovanja i znanosti. Mišljenja smo da se kvalitetom postiže i veća učinkovitost, što je samo po sebi racionalizacija. No isto tako učinkovitost na račun kvalitete bila bi neproduktivna.

Pritom treba imati na umu da se mjerila kvalitete mogu sagledati samo u kontekstu proizvodnje takvih ljudskih resursa – znanja i vještina koji se mogu nositi s tehnološkim i civilizacijskim izazovima našeg vremena, globalnih potreba i konkurencije.

U 2009. godini Agencija za znanost i visoko obrazovanje će se suočiti s višestrukim izazovima. U sličnom se položaju nalaze i svi akteri visokog obrazovanja i znanosti, dijeleći zajedničku zabrinutost za mogućnost održanja potrebnog tempa reformi koje su pokrenute posljednjih nekoliko godina

Kada kažemo da će se Agencija za znanost i visoko obrazovanje u 2009. godini suočiti s višestrukim izazovima, to kažemo u svjetlu činjenice da je u travnju 2009. godine Sabor Republike Hrvatske donio je odluku o proglašenju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, koji će repozicionirati ulogu Agencije za znanost i visoko obrazovanje u procesu izgradnje suvremenijih modela upravljanja kvalitetom i to na više razina:

- na razini visokoškolskih i znanstvenih ustanova koje povećavaju svoj utjecaj, ali i odgovornost za formuliranje i praćenje razvojnih potreba,
- na razini dionika na tržištu rada,
- na razini na kojoj se susreću znanstveno promišljeni razvojni projekti i protagonisti njihove operacionalizacije putem partnerstva svih dionika i razvojne politike.

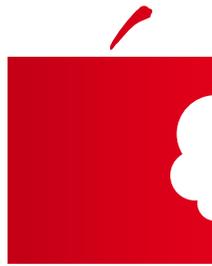

Novi model funkcioniranja Agencije za znanost i visoko obrazovanje u tom kontekstu izbjegao bi dvostruke kolosijeke i omogućio unutar Agencije zajedničko fokusiranje na sve navedene razine. Izazov je da se svi djelatnici Agencije za znanost i visoko obrazovanje prilagode zajedničkom zadatku, čemu treba prilagoditi sve opće akte Agencije. Zakonom se predviđa i donošenje mnogih regulativnih podzakonskih akata kojima bi se utvrdile nove procedure, mjerila i standardi. Budući da su u tijeku aktivnosti započete prema prijašnjim standardima i procedurama, u 2009. godini započelo je prijelazno razdoblje koje će biti pobliže regulirano prijelaznim odredbama Zakona i općim aktima Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje je spremna preuzeti novu ulogu i sve odgovornosti koje iz nje proizlaze.

prof. dr. sc. Jasmina Havranek
ravnateljica

Pregled aktivnosti u 2008. godini

agencija za znanost i visoko obrazovanje

VANJSKO OSIGURAVANJE KVALITETE U VISOKOM OBRAZOVANJU I ZNANOSTI

U Republici Hrvatskoj visoko obrazovanje i znanost uzajamno su usko povezani. Primarna odgovornost za kvalitetu visokog obrazovanja i znanosti na visokim je učilištima i znanstvenim institucijama. Odgovornost za procese vanjskog osiguravanja kvalitete i znanosti u Republici Hrvatskoj vezana je uz Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Nacionalno vijeće za znanost i Agenciju za znanost i visoko obrazovanje (AZVO). Briga o kvaliteti, odgovornost za postojeću razinu kvalitete i njezino stalno unaprjeđenje trebaju biti trajno opredjeljenje svih dionika u visokom obrazovanju. Svaka država razvija vlastite modele vrednovanja kvalitete visokoga obrazovanja.

U Republici Hrvatskoj vrednovanje kvalitete visokog obrazovanja i znanosti vezano je za sljedeće postupke:

- akreditacija studijskih programa,
- akreditacija visokih učilišta,
- vrednovanje visokih učilišta,
- vrednovanje znanstvenih organizacija,
- vanjska prosudba sustava za osiguravanje kvalitete.

Potpisom Bolonjske deklaracije započeo je proces reforme visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, ESG*) usvojeni su u Republici Hrvatskoj 2006. godine odlukom Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa donijelo je dokument „Plan razvoja odgoja i obrazovanja u RH 2005-2010“ u kojem stoji:

- „...do 2006. godine uspostavi sustav jamstva kvalitete u visokoobrazovnom sustavu Republike Hrvatske...“,
- „...do 2010. godine provede vanjsko vrjednovanje kvalitete visokoškolskih programa i institucija, uz usporedan razvoj jedinica za jamstvo kvalitete na visokim učilištima...“

VISOKO OBRAZOVANJE

AZVO podupire razvitak i unaprjeđenje kvalitete sustava visokog obrazovanja naše zemlje. S ciljem ostvarenja svoje misije, AZVO surađuje s Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje, Nacionalnim vijećem za znanost, Savjetom za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, mjerodavnim ministarstvom i ostalim državnim tijelima te institucijama visokog obrazovanja, nastojeći s njima izgraditi partnerski odnos putem neposredne komunikacije ili posredno surađujući s Rektorskim zborom i Vijećem veleučilišta i visokih škola. Posebice se nastoji uspostaviti aktivna suradnja sa srodnim institucijama i organizacijama u zemljama Europske unije s ciljem primjene smjernica Bolonjske deklaracije i uspostave zajedničkoga Europskog prostora visokog obrazovanja.

U 2008. godini Odjel za visoko obrazovanje AZVO-a organizirao je 9 sjednica Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, a u suradnji s Odjelom za znanost i 9 sjednica Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Priprema navedenih sjednica uključivala je aktivnosti kao što su radni sastanci s predsjednicima navedenih tijela i dogovori oko utvrđivanja dnevnog reda, sazivanje sjednica, pripremu svih potrebnih dokumenata, tablica i prezentacija za sjednice te pisanje zaključaka, preporuka, odluka i dopisa usvojenih na sjednicama.

Od srpnja 2008. godine, kada je Odsjek za razvoj stručnih studija Vijeća veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske postao dijelom AZVO-a, održane su 4 sjednice Vijeća veleučilišta i visokih škola te 15 sjednica Matičnih povjerenstava.

Odjel za visoko obrazovanje izradio je „Izješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje za 2007. godinu“ uključujući sve priloge, tablice i tekstualni dio izvješća. Izješće je usvojeno na sjednici Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje održanoj u lipnju 2008. godine nakon čega je upućeno u saborsku proceduru. Ravnateljica AZVO-a i predsjednik Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje te predstavnici Odjela prisustvovali su sjednici Koordinacije Vlade, sjednici saborskog Odbora i na plenarnoj sjednici Sabora na kojoj je Izješće razmatrano te i usvojeno.

Tijekom izrade dokumenta „Projekcija mreže javnih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj“ Odjel za visoko obrazovanje, u suradnji s Odjelom analitike i statistike AZVO-a, pomogao je u prikupljanju potrebnih informacija i podataka za njegovu izradu te pružao potporu Savjetu za financiranje i Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje u njegovu završnom usklađivanju. Odjel za visoko obrazovanje pomogao je u izradi završne verzije dokumenta „Mreže“ te ga uputio Rektorskom zboru i Vijeću veleučilišta i visokih škola na razmatranje nakon čega je ono lektorirano, pripremljeno za tisak i upućeno u daljnju proceduru, tijekom čega je utvrđeno da će biti potrebno dodatno upotpuniti projekt izrade mreže.

U 2008. godini dovršena su dva projekta „Subvencioniranje prehrane i smještaja studenata“ i „Financiranje visokih učilišta u Hrvatskoj“ koje je Savjet za financiranje pokrenuo, AZVO ugovorio te koordinirao njihovu provedbu. Rezultati projekta predstavljeni su članovima Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanje, članovima Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

VREDNOVANJE STUDIJSKIH PROGRAMA

AZVO sudjeluje u postupcima odobravanja novih studijskih programa na postojećim visokim učilištima, ali i na visokim učilištima u osnivanju. U postupak vrednovanja bilo je uključeno 99 novih poslijediplomskih specijalističkih studija (od čega su 54 nova studijska programa prihvaćena, 4 su odbijena, a za 41 je vrednovanje i dalje u tijeku), 54 nova poslijediplomska sveučilišna/doktorska studijska programa (od čega je 37 novih studijskih programa prihvaćeno, a za 17 ih je vrednovanje i dalje u tijeku) te 118 novih preddiplomskih, diplomskih, stručnih i specijalističkih diplomskih stručnih studijskih programa (od čega ih je 57 prihvaćeno, 29 odbijeno, a za 32 je postupak u tijeku).

Provedba navedenih postupaka obuhvaćala je: provjeru urednosti dostavljenih elaborata predlagatelja, pružanje pomoći učilištima oko unosa podataka u sustav MOZVAG („Modul za potporu postupku vrednovanja studijskih programa u kojem se vodi evidencija o studijskim programima“), pružanje pomoći članovima Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje pri odabiru recenzentata, upućivanje potrebne dokumentacije recenzentima i izvjestiteljima, pružanje pomoći recenzentima u vezi s njihovim zaduženjima te izvjestiteljima prilikom pripreme izvješća, prikupljanje svih potrebnih recenzija i izvješća, provjeru dostavljene dokumentacije o nastavnicima i priprema analize uvjeta izvođenja

zbog utvrđivanja ispunjavanja zakonskih odredbi, formuliranje završne preporuke, prikupljanje potrebnih podataka za isplatu naknada recenzentima itd.

Tijekom provedbe postupaka vrednovanja novih studijskih programa nastojalo se uključivati inozemne recenzente. Znatan broj predloženih programa upućen je predlagateljima na doradu u skladu s primjedbama recenzenata. Svi opisi programa, recenzije, izvješća i završna preporuka Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje pruženi su na uvid putem posebno konstruirane elektroničke baze MOZVAG.

VANJSKO VREDNOVANJE VISOKIH UČILIŠTA

Znatan dio rada AZVO-a u 2008. godini bio je usmjeren prema postupcima osnivanja novih visokih učilišta na osnovi zaprimljenih zahtjeva.

Postupak vrednovanja pokrenut je za 21 novo visoko učilište; ta su učilišta predložila 34 nova studijska programa, od čega je postupak vrednovanja dovršen za 19 novih učilišta, pri čemu je za 8 visokih učilišta preporučeno izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti, a za 11 ih je preporučena uskrata dopusnice. Postupak vrednovanja i dalje je u tijeku za 2 nova visoka učilišta. Neizostavan je dio postupka vrednovanja novih visokih učilišta u osnivanju, osim recenziranja predloženih studijskih programa i provjere nužnih kadrovskih uvjeta u skladu sa zakonskim odredbama, i organizacija posjeta stručnog povjerenstva vrednovanom učilištu s ciljem utvrđivanja jesu li osigurani odgovarajući prostorni uvjeti.

U razmatranje svih novih prijedloga za osnivanje visokih učilišta i pokretanje novih studijskih programa tijekom protekle godine neizostavno je bio uključen i Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja koji daje prethodno mišljenje o njihovoj financijskoj opravdanosti. Bitnu potporu Savjetu u obavljanju tog zadatka pružio je Odjel za visoko obrazovanje AZVO-a.

Od sredine 2008. godine do ožujka 2009. godine AZVO je, u skladu s odlukom Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, proveo vanjsko vrednovanje 13 visokih učilišta:

- Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu
- Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku
- Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
- Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku i
- Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Provedba vanjskog vrednovanja navedenih fakulteta obuhvaćala je:

- pružanje potrebnih uputa vrednovanim visokim učilištima vezano uz izradu samoanaliza i popunjavanja tablica uz samoanalizu,
- organizaciju sastanka s dekanima vrednovanih fakulteta,
- prikupljanje prijedloga članova stručnih povjerenstava,
- prikupljanje i pregled dostavljenih samoanaliza, dogovore s imenovanim članovima povjerenstava u vezi s njihovim zaduženjima,

- dogovore s visokim učilištima i članovima povjerenstava u vezi s organizacijom posjeta povjerenstva učilištu u trajanju od tri dana,
- dogovaranje svih pojedinosti oko organizacije posjeta,
- sudjelovanje u posjetu visokom učilištu u svojstvu koordinatora,
- pružanje pomoći predsjedniku povjerenstva oko izrade završnog izvješća, usklađivanje i prikupljanje završnih izvješća te njihovu pripremu za razmatranje na sjednici Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

ZNANOST

AZVO pomaže znanstvenim institucijama u unaprjeđenju njihovih funkcija u Republici Hrvatskoj. Kako bi postao prepoznatljiv subjekt u znanosti na nacionalnoj, regionalnoj i svjetskoj razini, AZVO objedinjuje i koordinira rad svih tijela koja kreiraju znanstvenu politiku u Republici Hrvatskoj (Nacionalno vijeće za znanost, područna znanstvena vijeća, matični odbori, radne skupine i stručna povjerenstva Nacionalnog vijeća za znanost itd.). Na taj je način

AZVO objedinjuje i koordinira rad svih tijela koja kreiraju znanstvenu politiku u Republici Hrvatskoj protok informacija između navedenih tijela brži i točniji, a rad učinkovitiji i kvalitetniji.

AZVO je u 2008. godini administrativno i stručno podupirao rad 9 sjednica Nacionalnog vijeća za znanost, rad zajedničke sjednice Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, 16 sjednica područnih znanstvenih vijeća, 83 sjednice matičnih odbora, 10 sjednica Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja te desetak sjednica stručnih povjerenstava koje je imenovalo Nacionalno vijeće za znanost.

Prema godišnjem planu Nacionalnog vijeća za znanost za 2008. godinu AZVO je provodio vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada 13 instituta upisanih u Upisnik znanstvenih organizacija pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

Isto tako, AZVO je podupirao rad sljedećih stručnih povjerenstava Nacionalnog vijeća za znanost: Stručno povjerenstvo za izradu prijedloga poboljšanja sustava znanstvenih novaka, Stručno povjerenstvo za financiranje kapitalne znanstvene opreme, Stručno povjerenstvo za izradu prijedloga suradnje između Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj (osnovano 2007. godine, ali je nastavilo rad i u 2008. godini), Stručno povjerenstvo za izradu Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (osnovano 2007. godine, ali je nastavilo rad i u 2008. godini), Stručno povjerenstvo za izradu prijedloga o ulozi i značenju nanoinicijative za gospodarski razvoj Republike Hrvatske i Stručno povjerenstvo za izradu izvješća o radu Nacionalnog vijeća za znanost za 2007. godinu.

U suradnji s Nacionalnim vijećem za znanost, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te Nacionalnom

zakladom za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj AZVO je u lipnju 2008. godine organizirao radionicu o novom načinu financiranja znanstvenih novaka i znanstvenih projekata.

U srpnju 2008. godine izašao je novi Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (Narodne novine, br. 78 od 7. srpnja 2008. godine).

Područna znanstvena vijeća održala su ukupno 16 sjednica: 5 sjednica Područnog znanstvenog vijeća za prirodne znanosti, 2 sjednice Područnog znanstvenog vijeća za tehničke znanosti, 3 sjednice Područnog znanstvenog vijeća za biomedicinu i zdravstvo, 2 sjednice Područnog znanstvenog vijeća za biotehničke znanosti, 2 sjednice Područnog znanstvenog vijeća za društvene znanosti i 2 sjednice Područnog znanstvenog vijeća za humanističke znanosti.

Teme o kojima su članovi područnih znanstvenih vijeća raspravljali bile su: Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, znanstveni novaci, angažiranje znanstvenika i istraživača iz gospodarskih institucija u znanstveno–istraživačke institucije i institucije visokog obrazovanja, restrukturiranje javnih znanstvenih instituta i osnivanje nacionalnih znanstvenih instituta, financiranje znanstvene opreme te formiranje centara izvrsnosti.

Područno znanstveno vijeće prirodnih znanosti raspravljalo je još i o rezultatima evaluacije projekata u drugom ciklusu natječaja, akcijskom planu o poticanju ulaganja u znanost i istraživanje i o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Matični odbori održali su ukupno 83 sjednice na kojima je obrađeno 1.228 predmeta. Doneseno je 866 odluka o izboru u znanstvena zvanja, 38 negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja, a za preostala 324 predmeta tražena je dopuna materijala.

Najveći broj odluka o izboru u znanstvena zvanja donio je Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva - polje temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, stomatologije i farmacije (239), slijedi Matični odbor za umjetničko područje - polje likovnih umjetnosti, glazbene umjetnosti, kazališne umjetnosti, filmske i elektroničkih umjetnosti (176), zatim Matični odbor za područje biotehničkih znanosti - polje poljoprivrede, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije i prehrambene tehnologije (86), Matični odbor za područje društvenih znanosti - polje ekonomije (70) te Matični odbor za područje humanističkih znanosti - polje filologije (62).

VANJSKO VREDNOVANJE ZNANSTVENIH ORGANIZACIJA

Prema godišnjem planu Nacionalnog vijeća za znanost za 2008. godinu, provedeno je vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada 13 instituta upisanih u Upisnik znanstvenih organizacija pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa: Alessandro Volta Aplikativna Keramika, Zagreb; DEFIMI d.o.o., Zagreb; Elektroprojekt, projektiranje, konzalting i inženjering d.d., Zagreb; Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb; Hrvatski institut za mostove i konstrukcije, Zagreb; INETEC – Institut za nuklearnu tehnologiju, Zagreb; Institut za društvena istraživanja, Zagreb; Institut za elektroprivredu i energetiku, Zagreb; Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; Institut za migracije i narodnosti, Zagreb; Mediteranski institut Grga Novak, Hvar; Multimedia Warehouse WMC – Digital d.o.o., Zagreb; Salesianum – Institut za religijsku pedagogiju i katehetiku, Zagreb te je u srpnju 2008. godine započelo vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada Energetskog instituta Hrvoje Požar, Zagreb.

Nacionalno vijeće za znanost na svojim je sjednicama donijelo završne ocjene vrednovanih znanstvenih organizacija i putem AZVO-a uputilo mišljenja o vrednovanju ministru znanosti, obrazovanja i športa.

VANJSKA NEOVISNA PROSUDBA SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE NA VISOKIM UČILIŠTIMA

AZVO potiče razvoj i unaprjeđivanje kulture kvalitete visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te pruža potporu i pomaže visokoobrazovnim i znanstvenim institucijama u ustrojavanju internih sustava osiguravanja kvalitete. AZVO također provodi vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu internih sustava osiguravanja kvalitete visokoobrazovnih institucija u Republici Hrvatskoj s ciljem utvrđivanja njihove učinkovitosti i stupnja razvijenosti.

Na osnovi modela vanjske prosudbe i iskustava stečenih tijekom pilot projekta provedenog u okviru projekta CARDS 2003: „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava” izrađen je Priručnik za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj. Priručnik je usvojen na sjednici Rektorskog zbora 29. listopada 2008. godine. AZVO je u okviru navedenog pilot projekta razvio i testirao model vanjske neovisne periodične prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete visokoobrazovnih institucija u Republici Hrvatskoj. U pilot projektu su sudjelovala tri visoka učilišta u Republici Hrvatskoj: Građevinski fakultet Sveučilišta Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku, Fakultet organizacije i informatike iz Varaždina, Sveučilišta u Zagrebu i Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci. Vanjsku prosudbu proveli su vanjski i domaći stručnjaci za vanjsku neovisnu periodičku prosudbu.

Ciljevi Povjerenstva za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta bili su:

- procijeniti razvijenost i usklađenost sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta sa „Standardima i smjericama za osiguravanje kvalitete u Europskom visokoobrazovnom prostoru“,
- procijeniti korištenje primjera dobre europske prakse u izgradnji i unaprjeđivanju sustava osiguravanja kvalitete.

Na navedena tri fakulteta završene su prve tri faze procesa vanjske prosudbe i u tijeku je izrada izvješća faze naknadnog praćenja. Sustavi osiguravanja kvalitete fakulteta koji su sudjelovali u pilot projektu uglavnom su u početnoj fazi razvoja s tendencijom prelaska u razvijenu fazu u pojedinim elementima sustava.

AZVO je posebnu pozornost posvetio obrazovanju i treningu stručnjaka za vanjsku neovisnu prosudbu s ciljem stvaranja baze stručnjaka za vanjsku prosudbu. Tijekom 2008. završeno je obrazovanje prvog naraštaja stručnjaka za vanjsku prosudbu te su im podijeljeni certifikati AZVO-a. S edukacijom navedenih stručnjaka nastavlja se i dalje te je započeto obrazovanje drugog naraštaja stručnjaka.

Seminari za stručnjake za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima:

- seminar o ishodima pilot projekta vanjske prosudbe, Zagreb, 17. travnja 2008. godine;
- radionica za vanjsku neovisnu prosudbu, Zagreb, 25. studenoga 2008. godine;
- ENQA „Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja“, Model prosudbe sustava za osiguravanja kvalitete, Smjernice za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta, Zagreb, 8. prosinca 2008.;
- sustav visokog obrazovanja u Norveškoj, prezentacija NOKUTA (Norveška agencija za vrednovanje osiguravanja kvalitete visokoobrazovnih institucija) i modela audita, dr. sc. Gro Hanne Aas, načelnica Odjela za audit, Zagreb, 9. prosinca 2008. godine;
- završna radionica za vanjsku neovisnu prosudbu, Zagreb, 19. veljače 2009. godine.

Suradnja s jedinicama za osiguravanje kvalitete pri hrvatskim visokim učilištima:
Zbog harmonizacije nacionalnoga visokog obrazovanja i podizanja razine kulture kvalitete u akademskoj zajednici Republici Hrvatskoj, AZVO je organizirao više seminara za predstavnike jedinica za osiguravanje kvalitete na hrvatskim sveučilištima i njihovim sastavnicama i za predstavnike veleučilišta i visokih škola. Na navedenim seminarima diskutiralo se između ostalog i o nedostacima sustava za osiguravanje kvalitete na visokim učilištima.

Kratak pregled najvažnijih nedostataka s kojima se u praksi susreću Jedinice za osiguravanje kvalitete na hrvatskim sveučilištima, odnosno sama sveučilišta:

SVEUČILIŠTE	GLAVNE PRIMJEDBE
1. Sveučilište u Zagrebu (37 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ sveučilište preglomazno za kvalitetnu organizaciju sustava osiguravanja kvalitete (SOK-a), ■ želja za profesionalizacijom SOK-a na sastavnicama, ■ nedovoljna upućenost u pojedinosti ustroja i rada SOK-a, ■ mjestimično nedovoljna suradnja uprave i jedinica za osig. kvalitete.
2. Sveučilište u Osijeku (17 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ nedostatak materijalnih i ljudskih resursa (prije svega profesora), ■ želja za profesionalizacijom SOK-a na sastavnicama, ■ loša suradnja s gospodarstvom, ■ kupovanje tehnologija umjesto razvijanja novih.
3. Sveučilište u Dubrovniku (13 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ nedostatak novca i administrativnog osoblja, ■ problemi s mobilnošću zbog sustava ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj koji je neusklađen s drugim zemljama, ■ manjak licenciranog softvera i stručne literature (nerazumijevanje MZOŠ-a) – raširena uporaba ilegalnog softvera i kopija, ■ loša informiranost gospodarstva o izmjenama u visokom školstvu.
4. Sveučilište u Splitu (18 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ želja za profesionalizacijom SOK-a na sastavnicama, ■ nedostatak materijalnih i ljudskih resursa, ■ nužne ponovne akreditacije studijskih programa, ■ problem s primjenom ESG-a: vrednuju se sveučilišta umjesto sastavnica ili pojedinačnih studijskih programa, ■ mnogi dionici u sustavu visokog obrazovanja nisu dovoljno upoznati sa sustavom.
5. Sveučilište u Zadru (24 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ glavni uzrok problema – verificirani programi koji nisu u skladu s Bolognom (MOZVAG), ■ treba regulirati pitanje združenih studija (nemogućnost primjene joint-degree i double-degree studija), ■ nemogućnost primjene transfera znanja i samofinanciranja – bojazan o kraju hum. znanosti (treba razraditi sustav intelektualnog vlasništva), ■ prebrzo odvijanje promjena Bolonjskog procesa, ■ u SOK-u nije definirano opterećenje ljudi koji ga vode i administriraju.
6. Sveučilište u Rijeci (18 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ poteškoće u pogledu mobilnosti studenata, nastavnog i administrativnog osoblja, ■ loša suradnja s gospodarstvom, osobito u regijama, ■ u Rijeci nedostatan broj mjesta za sve studente za obavljanje stud. prakse, ■ primjedbe na sustav ISVU - otežan pristup potrebnim statističkim podacima i nedostatne ovlasti izravno utječu na sustav osiguravanja kvalitete.
7. Sveučilište u Puli (22 sudionika na seminaru)	<ul style="list-style-type: none"> ■ zbog nedavnog odvajanja od riječkog sveučilišta, sustav osig. kvalitete još nije dovoljno dobro zaživio, ■ želja za profesionalizacijom SOK-a, ■ problemi zbog nepostojanja cjelovite nac. strategije, ■ koncept rangiranja sveučilišta (šangajska lista) i samofinanciranje „prvi korak ka općem trendu dokidanja humanističkih i društvenih znanosti“, ■ potrebna je i provjera kompetencija nastavnog osoblja u srednjim i osnovnim školama.

AZVO je također organizirao dva seminara za predstavnike hrvatskih veleučilišta i visokih škola na kojim su prezentirani ENQA Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, Model prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete, Smjernice za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta te sustav visokog obrazovanja u Norveškoj te model audita koji je predstavio NOKUT (*The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education*).

Isto tako, u ožujku 2008. godine održan je seminar za predstavnike hrvatskih umjetničkih akademija koji su vodili profesor John Butler, Head of School of Art s Birmingham Institute of Art & Design i profesor Robert Baker, Head of Department of Fine Art, School of Art & Design s Limerick Institute of Technology.

Naposljetku, u AZVO-u je organizirana interna edukacija koju je pružio sam Odjel za osiguravanje kvalitete kako bi se ostali djelatnici upoznali sa sustavom upravljanja kvalitete u AZVO-u, pozicioniranjem AZVO-a u europskom sustavu agencija za osiguravanje kvalitete te s ishodima internog audita i pripremama za vanjski audit.

IZRADA NACIONALNIH REFERENTNIH VRIJEDNOSTI – „BENCHMARKING“

U 2008. godini AZVO je pokrenuo inicijativu izrade nacionalnih referentnih vrijednosti (*benchmarks*) s ciljem ujedinjavanja dionika u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u definiranju standarda bitnih za kompatibilnost, usporedivost i transparentnost studijskih programa.

Tom inicijativom započela je izrada nacionalnih referentnih vrijednosti – *benchmarka* za pojedina znanstvena polja. Imenovano je povjerenstvo i održana su dva radna sastanka za izradu *benchmarka* za polje ekonomije te je imenovano stručno povjerenstvo za izradu *benchmarka* za polje prava.

Nacionalnim referentnim vrijednostima za određeno znanstveno polje utvrđuju se očekivanja o standardima kvalifikacija u tom polju. One opisuju što nekoj disciplini daje njezin identitet i cjelovitost te definiraju koja su znanja i vještine potrebne za razvoj razumijevanja i kompetentnosti u određenom polju mogu očekivati od završenog studenta.

AZVO namjerava objaviti referentne vrijednosti određenog znanstvenog polja kako bi se jasno uspostavili standardi hrvatskih studijskih programa uz sudjelovanje unutarnjih (akademska zajednica) i vanjskih dionika (poslodavci/ tvrtke/diplomirani studenti), a u skladu s potrebama hrvatskoga društva. Prilikom izrade određenih referentnih vrijednosti uzet će se u obzir profesionalni standardi koje su vanjska strukovna ili regulatorna tijela postavila kao uvjet za određeno polje.

Potrebno je naglasiti da referentne vrijednosti za određeno polje ne predstavljaju nacionalni kurikulum, nego služe kao prikaz referentnih točaka u okviru osiguravanja kvalitete. One stoga dopuštaju fleksibilnost i inovativnost u kreiranju studijskih programa u sklopu cjelokupnog okvira koji je uspostavila akademska zajednica za to polje. Nadalje, te su vrijednosti namijenjene za pomoć osobama koje kreiraju, provode i vrednuju određeni studijski program. One mogu biti sredstvo za unaprjeđenje koje pomaže učilištu pri usporedbi s drugim relevantnim dionicima sustava s ciljem iznalaženja načina za poboljšanje sadašnje izvedbe. Osim toga, te vrijednosti mogu biti zanimljive i potencijalnim studentima i poslodavcima koje zanimaju informacije o standardima za kvalifikacije u određenom polju.

ANALITIKA I STATISTIKA

U sustavima osiguravanja kvalitete i evaluacijskim postupcima na svim razinama potrebni su relevantni objektivni pokazatelji i analize.

Statistički prikazi i analize nužna su polazišta i za temeljitija znanstvena istraživanja u mnogobrojnim projektima koji se bave stanjem u hrvatskom visokom obrazovanju i znanosti i koji su također osnova za bitne ocjene stanja i donošenje mjera.

AZVO u poslu prikupljanja i obrade podataka za navedene potrebe ima pionirsku ulogu jer opće je poznato da hrvatski sustav visokog obrazovanja i znanosti ima kronični manjak podataka o vlastitim resursima i stanju.

Odjel za analitiku i statistiku AZVO-a proizašao je iz jezgre koja je osmislila sustav za potporu akreditaciji novih studijskih programa prema bolonjskim načelima – MOZVAG.

Već na samom početku svoga formalnog ustrojavanja Odjel je, koristeći se podacima iz MOZVAG-a, podacima Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te baze podatka o obrazovanju u Europi EURYDICE, u prilogu Izvješća Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje Hrvatskom saboru za 2005. godinu, koje je usvojeno 2006. godine, izradio skup analiza i pokazatelja o visokom obrazovanju u Hrvatskoj te - kao poseban prilog - usporedbu nekih strukturnih pokazatelja o visokom obrazovanju između Hrvatske i Finske (Finska je izabrana zbog demografskih sličnosti i razvijenog društva znanja). Bez pretjerivanja se može reći da su pokazatelji navedeni u Izvješću, osim iznimne pozornosti kojom su prihvaćeni u Saboru, potaknuli na razmišljanje mjerodavna tijela o mjerama kojima bi se mogli promijeniti neki strukturni nerazmjeri u hrvatskom visokom obrazovanju.

Preciznije definiranje djelokruga Odjela provedeno je u sklopu projekta CARDS 2003 (2. komponenta) kojim se pokazala potreba da se rekonstrukcija MOZVAG-a uklopi u širi projekt stvaranja Nacionalnoga informacijskog sustava visokog obrazovanja i znanosti, koji bi obuhvatio znatno veći broj parametara za generiranje analiza i statistika iz područja visokog obrazovanja i znanosti (NISVOZ).

AZVO je u 2008. godini proveo temeljitu analizu registra studijskih programa, između ostalog i popisa koji je objavio Rektorski zbor u Nar. nov. br. 45/2008 te je, uočivši mnogobrojne nedostatke u postojećim prikazima, poduzeo radnje da se ti nedostaci isprave. Inicirao je da se u AZVO-u putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje poduzmu koraci kojima će se prevladati propusti koji su nastali definiranjem pojedinih studijskih programa i njihovih karakteristika pri izdavanju dopusnica 2005. godine. To je urodilo plodom te se na osnovi Zaključka Nacionalnog vijeća i uz suglasnost svih visokih učilišta došlo do pročišćenog popisa studijskih programa¹. Taj je posao olakšao izradu brošure s informacijama o provedbi državne mature i izradu pratećega informacijskog sustava. Nadalje, AZVO je objedinio podatke vezane za odobrene studijske programe i izradu Registra studijskih programa koji je osnova za izradu buduće interaktivne baze studijskih programa koja će biti objavljena na internetskim stranicama Agencije sa svrhom pružanja relevantnih informacija o akreditiranim studijskim programima i visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. Planirano je da interaktivna baza omogući pretraživanje po različitim kriterijima (primjerice po vrsti studija, izvođaču, mjestu izvođenja i sl.) kako bi korisnicima pružila što više informacija.

Vezano za uvođenje državne mature kao jedinog načina upisa na visoka učilišta od akademske godine 2010./2011., Odjel za visoko obrazovanje je u suradnji s Odjelom analitike i statistike pripremio popis odobrenih studijskih programa prve razine studiranja u skladu s Bolonjskim procesom (preddiplomski sveučilišni i stručni studiji) koji je izrađen na osnovi izdanih dopusnica, ali i usklađen s visokim učilištima. Navedeni popis osnova je za izradu popisa studijskih programa u brošuri državne mature

AZVO je također izvršio konceptijske pripreme te je prikupljen najveći dio podataka za izradu internetskog preglednika studijskih programa čija je izrada putem natječaja povjerena SRCE-u.

Provedeno je i završeno prikupljanje podataka za bazu Helsinške mreže „Žene i znanost“ osnovane pri Europskoj komisiji radi izrade godišnjeg izvješća o zastupljenosti žena u znanosti. Obrada dobivenih podataka iziskivala je provjeru oko 25.000 pojedinačnih unosa i provedbu oko 100.000 matematičkih operacija (podaci koji još jednom upozoravaju na nužnost izgradnje jedinstvenoga Nacionalnoga informacijskog sustava visokog obrazovanja i znanosti).

¹ To se uglavnom odnosi na odvajanje jednopredmetnih od dvopredmetnih studija u „slobodnim kombinacijama“ i određivanje točnog broja ECTS bodova za dvopredmetne studije.

NACIONALNI INFORMACIJSKI SUSTAV VISOKOG OBRAZOVANJA I ZNANOSTI

Tijekom provedbe projekta CARDS 2003: „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskog sustava“ uočila se potreba za rekonstrukcijom Modula za potporu postupku vrednovanja studijskih programa u kojem se vodi evidencija o studijskim programima – MOZVAG, odnosno potreba da se navedeni modul uklopi u širi projekt stvaranja Nacionalnog informacijskog sustava visokog obrazovanja i znanosti - NISVOZ, koji bi obuhvatio znatno veći broj parametara za generiranje analiza i statistika iz područja visokog obrazovanja i znanosti.

U lipnju 2008. godine, na osnovi tih polazišta, zajedno s Upravom za informatiku i tehnologiju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa imenovana je radna skupina za pripremu dokumentacije za provedbu natječaja za izradu konceptualnog dizajna NISVOZ-a.

Radna skupina istog je mjeseca izradila nacrt natječajnog zadatka. Agencija je, pridržavajući pravo naručitelja projekta, izvršila dodatne konzultacije i prilagođavanje natječajne dokumentacije u suradnji s nezavisnim konzultantima. U studenome se uz odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa započelo s raspisivanjem natječaja. Donesena je odluka o provedbi natječaja u formi pregovaračkog postupka bez prethodne objave kojim se otvara postupak pregovaranja s pet ustanova koje su zbog specifičnosti projekta redom akademske ustanove. U tekstu natječajne specifikacije koji se odnosi na kompetencije i profil ključnih stručnjaka projektne tima postavljeni su prilično strogi zahtjevi kako bi se, između ostalih, ostvarile dvije ključne premise za izradu željenoga konceptijskog dizajna:

- kompetentno obuhvaćanje elemenata koji su ključni za sagledavanje resursa i kvalitete visokog obrazovanja i znanosti iz perspektive nastavka procesa Bolonjske reforme,
- uključivanje i prilagođavanje postojećih informatičkih resursa pri visokim učilištima kako bi se izbjegli dvostruku kolosijeci u zahtjevima za isporuke podataka.

AZVO je istom odlukom imenovao Povjerenstvo za provedbu natječajnog postupka koje se sastoji od: sveučilišnih profesora, predstavnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i predstavnika AZVO-a. Odjel analitike i statistike AZVO-a pruža i administrativno-logističku potporu radu Povjerenstva.

Osnovni zahtjevi NISVOZ-a jesu:

1. osiguravanje informatičke potpore svim procedurama vrednovanja koje provode nositelji procedura [nacionalna vijeća/AZVO]¹
2. izgradnja baza podataka potrebnih za generiranje statističkih prikaza i analiza korisnicima koji donose mjere i odluke o razvoju mreže visokih učilišta i unaprjeđenju visokog obrazovanja i znanosti.

Na osnovi unesenih podataka analize bi, među ostalim, trebale pokazati:

- a) resurse visokih učilišta i njihovu dostatnost za prihvatljive rezultate nastavnog rada,
- b) cijenu studija po studentu, prema tipovima nastavnih programa – područjima, poljima i sl.,
- c) analizu potrebnih resursa i ulaganja s ciljem poboljšanja ishoda učenja,
- d) analizu intenziteta rada sa studentima i uvjeta rada studenata,
- e) prikaz i analizu praćenja napredovanja studenata,
- f) analizu limitirajućih čimbenika – osim resursa i konfiguracije nastave analizirat će se i utjecaj prethodnog školovanja studenata, socijalnih prilika studenata i motivacija uvjetovanih stanjem na tržištu rada.

¹ Zadatak koji je u velikoj mjeri ovisan o preustroju AZVO-a i njegova reorganiziranja u odnosu na nacionalna vijeća do čega bi trebalo doći donošenjem Zakona o kvaliteti u visokom obrazovanju i znanosti. Mijenjat će se uloge pojedinih aktera „poslovnih procesa“ (procedure, pravila postupaka).

MEĐUNARODNI PROJEKTI

Program CARDS 2003

U svibnju 2008. godine završio je projekt CARDS 2003: „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“.

Projekt je započeo u rujnu 2006. godine, a glavni ciljevi su mu bili:

- jačanje uloge AZVO-a u području osiguravanja kvalitete na visokoobrazovnim ustanovama,
- uspostava nacionalne mreže osiguravanja kvalitete i
- izgradnja informacijskog sustava koji će podupirati proces osiguravanja kvalitete u hrvatskoj akademskoj zajednici.

Projekt je u cijelosti financirala Europska unija u iznosu od 600.000 EUR, a provodio ga je međunarodni konzorcij tvrtki GOPA Consultants iz Njemačke i Nobium d.o.o. iz Hrvatske.

Program MATRA MPAP

Tijekom 2008. godine AZVO je nastavio s provedbom projekta MATRA MPAP: „Osnaživanje uloge Nacionalnog ENIC/NARIC ureda“ koji je započeo u 2007. godini, a provodio se u suradnji s institucijama nizozemske Vlade, zajedno s domaćim partnerima, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva.

Cilj projekta bio je usmjeravanje stručnog priznavanja za regulirane profesije prema nadležnim komorama, strukovnim organizacijama i slično te širenje informacija o stručnom i akademskom priznavanju, a sve s ciljem usklađivanja hrvatskoga zakonodavstva u području priznavanja sa zahtjevima Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija te stvaranje administrativnih i institucionalnih preduvjeta da se zakonska rješenja mogu što bolje primijeniti u praksi.

S obzirom na to da je bila riječ o problematici koja obuhvaća priznavanje stručnih kvalifikacija i time zadire u veliki broj različitih pravnih područja, za donošenje plana usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa zahtjevima navedene direktive, bilo je potrebno izraditi analizu stanja na osnovi koje bi se izradila strategija razvoja sustava za međusobno priznavanje inozemnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj, čemu su u jednom dijelu pomoć javnom sektoru pri usvajanju *acquis communautaire* te uspostavi suradnje između sektora pružili konzultanti vladinih institucija u Nizozemskoj.

Također, aktivnostima u okviru projekta Ured je kontinuirano tijekom 2008. godine surađivao s predstavnicima različitih institucija koje u svojem djelokrugu poslovanja imaju različite regulirane profesije i za koje se očekuje da će, ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, imati određenu ulogu u postupku priznavanja stručnih kvalifikacija u skladu sa zahtjevima navedene Direktive. U suradnji s tim institucijama izrađeni su prijedlozi za adekvatan pravni okvir i administrativnu strukturu za priznavanje kvalifikacija u svim reguliranim profesijama.

Jedan od rezultata projekta je prijedlog da Nacionalni ured ENIC/NARIC bude imenovan nacionalnom kontaktnom točkom koja bi, u skladu s Direktivom 2005/36/EZ, imala zadatak pružati informacije o nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuju profesije i bavljenje tim profesijama, uključujući i socijalno zakonodavstvo i po potrebi etička pravila te pomoći građanima da ostvare prava koja im daje Direktiva, gdje je to primjereno, u suradnji s ostalim osobama za kontakt i mjerodavnim vlastima države članice domaćina.

U okviru projekta također je izrađena „Nacionalna baza podataka za priznavanje stručnih kvalifikacija za obavljanje poslova iz reguliranih profesija“ - informatički alat koji će pomoći Nacionalnom ENIC/NARIC uredu u obavljanju aktivnosti predviđenih Direktivom. Baza će sadržavati informacije o svim reguliranim profesijama u Republici Hrvatskoj zajedno s pripadajućim informacijama o nadležnim tijelima za pojedine profesije i propisima te bi istovremeno služila kao alat za praćenje postupaka priznavanja stručnih kvalifikacija u skladu sa zahtjevima Direktive.

Projekt je uspješno završen krajem studenoga 2008. godine, kada je održana i završna konferencija na kojoj su prezentirani rezultati projekta.

Apliciranje za sredstva iz IPA programa

IPA programiranje i prijava dvaju projektnih prijedloga:

- 1. „Strengthening the Role of ASHE in the Evaluation of Scientific institutions and Scientific Projects and Enhancing Cooperation of Science and Private Sector“ u okviru I. komponente IPA programa,*
- 2. „Development of a Model for Informatization of Enrollment process at Croatian Higher Education Institutions“ u okviru programa IPA 2007, Technical Assistance Facility.*

Program TAIEX

Nacionalni ENIC/NARIC ured AZVO-a tijekom 2008. godine aktivno je surađivao u razmjeni informacija i iskustava s ENIC i NARIC centrima u Europi. Predstavnici Ureda, s ciljem što učinkovitijeg poslovanja i upoznavanja s praksom priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u drugim državama, putem projekata koje najčešće financira Ured za tehničku pomoć i razmjenu informacija Opće uprave za proširenje EU (TAIEX), sudjelovali su u studijskim posjetima europskim ENIC i NARIC centrima te su sudjelovali na godišnjem sastanku i na redovitim periodičnim sastancima radnih skupina mreže ENIC i NARIC, prikupljajući i na taj način korisne informacije i vrijedna iskustva kojima se koriste u svakidašnjem poslovanju.

Odjel za znanost AZVO-a u razdoblju od 10. do 14. studenoga 2008. godine posjetio je dansku Agenciju za znanost, tehnologiju i inovacije (Danish Agency for Science, Technology and Innovation), Dansku nacionalnu zakladu za istraživanja (Danish National Research Foundation) i Centar izvrsnosti na sveučilištu u Roskildu (Danish National Research Foundation Centre for Viscous Liquid Dynamics at IMFUFA – Roskilde University's Department of Mathematics and Physics).

Primarni cilj studijskog posjeta jest pridonijeti institucionalnom razvoju AZVO-a, razvijati suradnju s inozemnim institucijama sa sličnim djelokrugom rada te pridonositi profesionalnom usavršavanju djelatnika AZVO-a.

DRŽAVNA MATURA I PRIJAVE NA VISOKA UČILIŠTA

AZVO je krajem 2008. godine uključen u provedbu obrazovne kampanje „Ususret državnoj maturi“ čiji je nositelj Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a koja je provedena u svim četverogodišnjem srednjim školama u Republici Hrvatskoj. AZVO je zajedno s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Agencijom za strukovno obrazovanje te Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa pružio organizacijsku i stručnu potporu kampanji te je sudjelovao u posjetima srednjim školama u Republici Hrvatskoj s ciljem pružanja informacija o državnoj maturi.

AZVO je neposredno angažiran u skupini za izradu koncepcijskog rješenje provedbe državne mature i usklađivanja s prijavama na visoka učilišta te na izradi koncepcijskog rješenja informatičkog sustava koji će biti izrađen kao potpora Središnjem prijavnom uredu za formiranje upisnih lista za visoka učilišta, a također su bili sudionici i suorganizatori posjeta srednjim školama s ciljem tumačenja državne mature.

Nacionalni informacijski sustav prijave na visoka učilišta

U 2008. godini započela je izrada Nacionalnog informacijskog sustava prijave na visoka učilišta (NISPVU) koji predstavlja jedinstveni sustav za prijavu ispita državne mature i prijavu na studijske programe visokih učilišta. Funkcionalnost i učinkovitost sustava određena je suradnjom velikog broja dionika među kojima u organizacijskoj okolini sustava bitnu ulogu ima i AZVO koji je stoga sudjelovao u izradi konceptulane specifikacije za Nacionalni informacijski sustav upisa na visoka učilišta te definiranju aktivnosti koje će provoditi Središnji prijavni ured koji će na osnovi Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju biti formiran pri AZVO-u predstavljat će središnju organizacijsku strukturu koja nadgleda cijeli informacijski sustav prijave na studijske programe.

IZMJENE ZAKONODAVNOG OKVIRA

Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti

U skladu s valjanim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH-a i 46/07) izvršeno je usklađivanje studijskih programa i provedbe studija s načelima sadržanim u Bolonjskoj deklaraciji, čime je Republika Hrvatska učinila prvi korak prema integraciji u Europski prostor visokoga obrazovanja. No, u navedenom Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju nisu definirane sve obveze koje je Republika Hrvatska preuzela potpisivanjem Bolonjske deklaracije, posebno one koje se odnose na vid osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete što, između ostaloga, uključuje i primjenu „Europskih standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja“ (ESG), strateškoga dokumenta usvojenoga na Ministarskoj konferenciji u Bergenu 2005. godine.

U daljnjem radu na toj integraciji upravo aspekt vanjskoga i unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti dolazi u središte pozornosti, što potvrđuju i dokumenti doneseni na ministarskim konferencijama održanima nakon prihvaćanja Bolonjske deklaracije. Pritom vanjski sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete podrazumijeva vrednovanje i ocjenu kvalitete objekata vrednovanja koji se zasnivaju na objektivnim i jasnim kriterijima, a unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete podrazumijeva sustav mjera i aktivnosti kojima objekti vrednovanja osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti.

Zbog svega navedenog Republika Hrvatska je, kako bi mogla sudjelovati u navedenoj integraciji, morala zakonom definirati procese te uloge svih sudionika u sustavu osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete, ponajprije Nacionalnoga vijeća za znanost, Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje i AZVO-a te redefinirati postupke kojima se osigurava i

Vanjski sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete podrazumijeva vrednovanje i ocjenu kvalitete objekata vrednovanja koji se zasnivaju na objektivnim i jasnim kriterijima, a unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete podrazumijeva sustav mjera i aktivnosti kojima objekti vrednovanja osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti

unaprjeđuje kvaliteta u znanosti i visokom obrazovanju, što se predlaže tim zakonskim prijedlogom. To je postignuto pripremom prijedloga Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju na čijoj je izradi, uz Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa kao predlagatelja Zakona, radio i AZVO.

Navedenim Zakonom uređuje se:

- osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju postupcima inicijalne akreditacije, reakreditacije, tematskoga vrjednovanja i vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete (audit),
- status, djelatnost i ustrojstvo AZVO-a kao javne ustanove u Republici Hrvatskoj koja se brine o osiguravanju i unaprjeđivanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te
- uloga ostalih tijela koja se u Republici Hrvatskoj brinu o osiguravanju i unaprjeđivanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Odredbe toga Zakona primjenjivat će se na javna i privatna visoka učilišta, javne znanstvene institute i druge znanstvene organizacije čiji je osnivač Republika Hrvatska te privatne znanstvene institute i druge pravne osobe upisane u Upisnik znanstvenih organizacija.

Dana 3. travnja 2009. godine Sabor Republike Hrvatske donio je odluku o proglašenju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

HRVATSKI KVALIFIKACIJSKI OKVIR

AZVO sudjeluje u radu Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za izradu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO) te Operativnog tima za potporu radu Povjerenstva.

Operativni tim sastoji se od predstavnika institucija koje se bave obrazovanjem na svim razinama, od osnovnoškolskog do visokog obrazovanja.

Odlukom su definirane zadaće Operativnoga tima:

- priprema materijala i dokumenata za izradu HKO-a prema programu rada koje je prihvatilo Povjerenstvo za izradu HKO-a,
- organizacija i sudjelovanje na stručnim skupovima prema programu rada,
- priprema prijedloga u okviru svojih institucija prema zaduženjima,
- prezentacija rezultata rada na stručnim skupovima na kojima sudjeluju.

Prema navedenim zadaćama i u skladu s Planom i programom rada na izradi HKO-a za 5- godišnje razdoblje i za 2008. godinu, koje je na sjednici održanoj dana 19. ožujka 2008. godine prihvatilo Povjerenstva za izradu HKO-a, Operativni tim je u 2008. godini održao 4 radionice. Isto tako, članovi Operativnog tima pojedinačno su organizirali dodatne radne sastanke u manjim, tematskim organiziranim skupinama te su sudjelovali na mnogobrojnim stručnim skupovima i pisali članke kojima su informirali javnost o izradi HKO-a.

STRUČNO PRIZNAVANJE INOZEMNIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA

U 2008. godini Nacionalni ENIC/NARIC ured AZVO-a zaprimio je 1215 zahtjeva za stručno priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija ili 22 posto od ukupno zaprimljenog broja zahtjeva do ožujka 2009. godine. Prema dostupnim podacima razvidno je da je u najvećem broju slučajeva riječ o priznavanju kvalifikacija koje su stekli hrvatski državljani na inozemnim institucijama, a manji je udio stranih državljana koji su tražili priznavanje kvalifikacija zbog potreba zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.

U ukupnom broju zaprimljenih zahtjeva u 2008. godini 89 posto inozemnih visokoškolskih kvalifikacija stekli su hrvatski državljani, a su 11 posto kvalifikacija stekli su inozemni državljani.

Kao i prethodnih godina, većina inozemnih visokoškolskih kvalifikacija čije se priznavanje traži stečena je u nekoj od susjednih zemalja, među kojima se osobito ističe Bosna i Hercegovina.

U listopadu 2008. godine Nacionalni ENIC/NARIC ured revidirao je i izdao novi informativni letak o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija na hrvatskom i engleskom jeziku u kojem su dostupne sve informacije o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj. Letak je distribuiran na sva hrvatska visoka učilišta te je upućen ENIC i NARIC centrima u Europi.

U praksi vrednovanja u posljednje tri godine uočena je potreba za preciznijim i detaljnijim kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija, slijedom čega je, a u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Narodne novine, br. 138/06), Nacionalni ENIC/NARIC ured izradio nove kriterije za vrednovanje na osnovi kojih je na jasniji i transparentan način pojašnjeno vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija te su samim time kriteriji usklađeni s dobrom europskom praksom. Ured će i dalje kontinuirano raditi na poboljšavanju kriterija i njihovoj prilagodbi načelima Lisabonske konvencije.

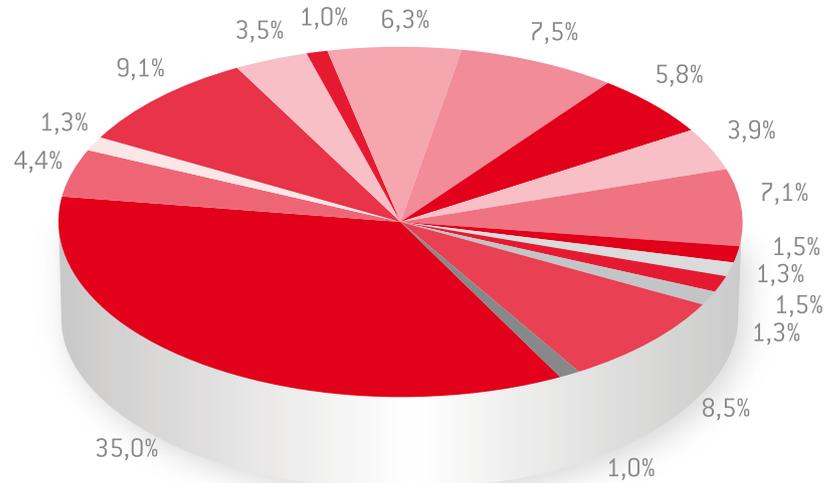
AZVO se u srpnju 2008. godine uključio u projekt Unescova portala o visokoškolskim institucijama u različitim zemljama. Slijedom navedenoga Nacionalni ENIC/NARIC ured određen je za nacionalnu fokusnu točku koja u okviru portala uređuje informacije o visokoškolskom sustavu i visokoškolskim institucijama u Republici Hrvatskoj. Na službenim internetskim stranicama Unescova portala o visokoškolskim institucijama Nacionalni ENIC/NARIC ured objavio je informacije o hrvatskom visokoškolskom sustavu te redovito ažurira i upotpunjuje navedene informacije.

STRUČNO PRIZNAVANJE INOZEMNIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA - STATISTIKA

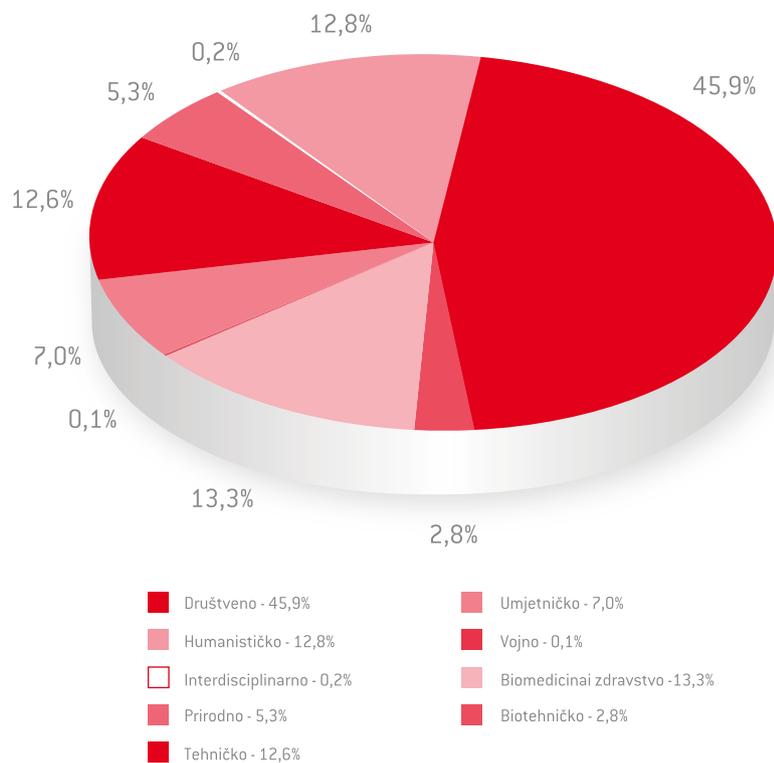
Udio zahtjeva za priznavanje IVK iz pojedinih zemalja (u %)

■ Bosna i Hercegovina - 35,0%	■ Slovenija - 3,9%
■ Austrija - 4,4%	■ SAD - 7,1%
■ Australija - 1,3%	■ Ruska Federacija - 1,5%
■ Ostale zemlje - 9,1%	■ Nizozemska - 1,3%
■ Velika Britanija - 3,5%	■ Madarska - 1,5%
■ Švicarska - 1,0%	■ Kanada - 1,3%
■ Srbija i Crna Gora (prije neovisnosti Crne Gore) - 6,3%	■ Italija - 8,5%
■ Srbija - 7,5%	■ Francuska - 1,0%
■ SR Njemačka - 5,8%	

Udio zaprimljenih zahtjeva za stručno priznavanje u 2008. godini po znanstvenim područjima

PROGRAM TEMPUS

Ured Tempus obavlja aktivnosti vezane za administriranje i promociju programa Tempus u Republici Hrvatskoj te podupire potencijalne predlagače projekata i institucije koje sudjeluju u tekućim projektima. O kvaliteti rada ureda Tempus ovisi iskorištenost donacijskih sredstava Europske komisije za reformu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Ured svoje ciljeve provodi u skladu s aktivnostima na koje ga obvezuje Ugovor s Europskom komisijom.

U Republici Hrvatskoj je putem programa Tempus III (2000. – 2006.) financirano 68 Zajedničkih europskih projekata i 19 Strukturalnih i komplementarnih mjera iz bespovratnih sredstava EU-a. Program Tempus bitno je pridonio implementaciji Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, osobito u području restrukturiranja postojećih i uvođenju novih studijskih programa.

U novoj fazi programa, Tempus IV (2007. - 2013.), dosad je iz Republike Hrvatske odobreno 9 nacionalnih i regionalnih projekata u kategoriji Zajedničkih projekata (*Joint Projects*) i Strukturalnih mjera (*Structural Measures*) ukupne vrijednosti oko 3 milijuna eura.

Radni plan ureda Tempus provodi se prema sljedećim kategorijama:

1. aktivnosti vezane za evaluaciju projekata,
2. aktivnosti vezane za praćenje projekata (monitoring),
3. informativne i promotivne aktivnosti,
4. suradnja s Europskom komisijom (EK),
5. suradnja s Delegacijom Europske komisije (DEK), Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvom financija,
6. osmišljavanje Strateškog akcijskog plana (SAP) i suradnja s bolonjskim stručnjacima,
7. administrativni poslovi ureda.

1. Aktivnosti vezane za evaluaciju projekata

- evaluacija 14 projektnih prijedloga prijavljenih u okviru 1. natječaja Tempus IV,
- sudjelovanje u izradi novog obrasca EK za prijavu projekata.

2. Aktivnosti vezane za praćenje projekata (monitoring)

- organizacija i provedba monitoringa deset projekata koji su započeli krajem 2007. godine, a koje provode visoka učilišta u Republici Hrvatskoj te podnošenje izvješća EK.

3. Informativne i promotivne aktivnosti

- u prostorima Sveučilišta u Zagrebu u ožujku 2008. godine održan je nacionalni Informativni dan o programu Tempus IV te mogućnostima prijave projekata na prvom natječaju Tempus IV. Održana su i dva lokalna info dana – jedan na Sveučilištu u Rijeci i drugi na Sveučilištu u Splitu te radionica za pisanje projekata Tempus na kojoj su sudjelovali predstavnici Hrvatske akademske zajednice sa svojim projektnim idejama,
- priprema i tiskanje brošure „Tempus III (2000. – 2006.) u Republici Hrvatskoj“ koja sadržava osnovne informacije o sustavu visokog obrazovanja Republici Hrvatskoj te pregled projekata Tempus u Republici Hrvatskoj odobrenih u razdoblju od 2000. do 2006. godine,
- priprema i tiskanje letka „Tempus IV u Republici Hrvatskoj“ koji sadržava osnovne informacije o novoj fazi programa Tempus, uključujući informacije o uvjetima prijavljivanja projekata u 2008. godini,
- sudjelovanje na mnogobrojnim sastancima projektnih konzorcija projekata Tempus i na sastancima s predlagateljima potencijalnih projekta,
- izrada detaljne baze podataka projekata Tempus koja se nalazi na poslužitelju Agencije.

4. Suradnja s EK

- sudjelovanje na dva sastanku koordinatora projekata Tempus (*Project Representatives Meeting*) održanom u Bruxellesu u ožujku i rujnu 2008. godine.

5. Suradnja s Delegacijom Europske komisije (DEK), Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvom financija

- svakodnevna suradnja s navedenim institucijama vezana za sufinanciranje projekata Tempus, proceduru oslobađanja od plaćanja PDV-a, konverziju deviznih sredstava za rad ureda, promotivne aktivnosti i dr.

6. Osmišljavanje Strateškog akcijskog plana (SAP) i suradnja s bolonjskim stručnjacima

- suradnja s bolonjskim stručnjacima i akademskom zajednicom te organizacija sljedećih događanja:
 - seminar „Potpora reformi visokog obrazovanja u sklopu Bolonjskog procesa u Republici Hrvatskoj“ održan na Sveučilištu u Splitu u ožujku 2008. godine,
 - seminar „Studenti u Bolonjskom procesu“ održan na Sveučilištu u Rijeci u svibnju 2008. godine,
 - seminar „Osiguravanje i evaluacija kvalitete u nastavi“ održan na Sveučilištu u Zagrebu u lipnju 2008. godine,
 - priprema brošure o Bolonjskom procesu namijenjena studentima pod nazivom „Što trebam znati o Bolonjskom procesu – prva pomoć za studente“ koje je tiskana u nakladi od 50.000 primjeraka te podijeljena svim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

7. Administrativni poslovi ureda

- sastavljanje plana rada i budžeta za rad ureda i izvještavanje o postignutim aktivnostima i utrošenim sredstvima prema EK.

ČLANSTVA U MEĐUNARODNIM UDRUŽENJIMA

AZVO radi na uključivanju u međunarodni sustav osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti i želi postati njegovim priznatim i aktivnim članom.

AZVO aktivno sudjeluje u radu europskih i svjetskih mreža za poticanje mobilnosti i priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija (ENIC i NARIC mreža) te mreže ureda Tempus i nacionalnih kontaktnih točaka u državama partnerima i državama članicama Europske unije.

Dana 22. studenoga 2006. godine Agencija je postala punopravnim članom Međunarodne mreže agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju - INQAAHE (*International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education*), a 20. prosinca 2007. godine dobila je pridruženi status u Europskoj udruzi za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju - ENQA-i (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*) koji predstavlja formalan (partnerski) odnos AZVO-a i ENQA-e. Navedeni status između ostalog predstavlja pripremu za punopravno članstvo u ENQA-i koje će AZVO zatražiti u idućem razdoblju, a u skladu s novim Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

U travnju 2008. godine Agencija je postala punopravnim članom Mreže agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju iz Srednje i istočne Europe - CEE Network.

U strategiji AZVO-a posebno je naglašena važnost ispunjenja kriterija za upis Agencije u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete - EQAR (*The European Quality Assurance Register for Higher Education*) te punopravno članstvo u ENQA-i.

AZVO je u 2008. godini postao i članom Foruma za upravljanje institucijama u sustavu visokog obrazovanja (*Institutional management in Higher Education – IMHE*) Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (*Organization for economic co-operation and development – OECD*).

INTERNETSKI FORUM O OSIGURAVANJU KVALITETE

AZVO je u okviru CARDS-a 2003 izradio te osposobio Forum za promicanje i osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti koji se nalazi na internetskim stranicama AZVO-a (<http://forum.azvo.hr>).

Forum je organiziran kako bi se diskusije koje su se vodile tijekom mnogobrojnih radionica na projektu te nakon njega nastavile i u virtualnom prostoru te kako bi svi slobodno mogli razgovarati, komentirati i propitivati o mnogobrojnim temama vezanim za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, a s ciljem promidžbe i unaprjeđenja kulture kvalitete u akademskoj zajednici.

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I STRUČNO USAVRŠAVANJE

- ENQA radionica *Assessing educational quality-knowledge production and role of experts*, Oslo, 14. i 15. veljače 2008. godine,
- seminar *Qualitätstagung zur Evaluation und Qualitätssicherung an Hochschulen*, Katolische Hochschule für Sozialwesen“ Berlin, 13. i 14. ožujka 2008. godine,
- seminar „Kvaliteta poučavanja i ocjene studenata - Dimenzije osiguravanja kvalitete“ (*Quality of Teaching and Students' Assessment: Dimensions of Quality Assurance*)“, - u organizaciji programa CARDS 2003, 16. travnja 2008. godine,
- ENQA seminar *Internal QA-systems and the ESG*, Barcelona, 14. i 15. travnja 2008. godine,
- 5. međunarodni kongres CIMQUSEF 2008 *Quality of Research: from Planning to Evaluation*, Marrakech, 22. i 24. travnja 2008. godine,
- ENQA seminar o vanjskom vrednovanju agencija: *First external evaluations of quality assurance agencies - lessons learned*, Pariz, 10. i 11. srpnja 2008. godine,
- *13th IAU Thematic Conference Higher Education and Research Addressing Local and Global Needs*, Utrecht, 15. - 18. srpnja 2008. godine,
- 30th Annual EAIR forum *Polishing the silver: Are we really improving higher education?*, Copenhagen, 24. - 27. kolovoza 2008. godine,
- 10th International Conference on Science and Technology Indicators *Excellence and Emergence – A new Challenge for the Combination of Quantitative and Qualitative Approaches*, Beč, 17. - 20. rujna 2008. godine,
- 8. sjednica Governing Boarda Institutional management on Higher Education OECD-a, Paris, 6. - 7. studenoga 2008. godine,
- Third European Quality Assurance Forum *Trends in Quality Assurance*, Budimpešta, 20. - 22. studenoga 2008. godine,
- ENQA seminar on Quality Assurance in Transnational Education: *Quality Assurance in Transnational Education – From words to action*, London, United Kingdom, 1.- 2. prosinca 2008. godine,
- Znanstveni odbor 5. međunarodnog kongresa CIMQUSEF 2008 *Quality of Research: from Planning to Evaluation*, Marrakech, 22.- 24. travnja 2008. godine,
- Quality Assurance Forum, Budimpešta – prezentacija *An Audit Model in Croatia: A Study Based on a Pilot Project of three Higher Education Institutions*, 22. studenoga 2008. godine,
- konferencija *Tempus Conference on Quality Enhancement in Higher Education*, Egipat, svibanj 2008. godine,
- seminar *Promoting Higher Education Reform: Quality Through Modernization of Universities*, Zagreb, lipanj 2008.,
- regionalni susret na temu istražinskih recenzenija (*peer review*) u Istočnoj Europi, Opatija, 24. rujna 2008. godine,
- susret ministarstava i agencija Jugoistočne Europe na temu vrednovanja znanstvenih organizacija u organizaciji European Research Area Europske komisije, Ohrid, 8. i 9. listopada, 2008. godine,
- Sustav visokog obrazovanja u Norveškoj, prezentacija NOKUTA (Norveška agencija za vrednovanje osiguravanja kvalitete visokoobrazovnih institucija) i modela audita, prezentacija dr. sc. Gro Hanne Aas, Zagreb, prosinac 2008. godine,

- radionice vezane za administraciju projekata Europske unije koje su organizirali Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije - SDURF i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija - MVPEI, Bruxelles/Zagreb, tijekom cijele godine,
- seminar *Use of Information and Communication Technologies in the Quality Assurance Process of Higher Education Institutions and Study Programmes* za predstavnike agencija za osiguravanje kvalitete iz regije u organizaciji AZVO- a i ERI SEE-a (Agencija za reformske inicijative u obrazovanju jugoistočne Europe), 18. i 19. prosinca 2008. godine,
- radionica *Fundraising in Higher Education*, za predstavnike svih hrvatskih visokih učilišta organizirana pod pokroviteljstvom Američkog veleposlanstva, Sveučilište u Splitu, listopad 2008. godine,
- seminar za predstavnike hrvatskih umjetničkih akademija koji su vodili profesor John Butler, Head of School of Art s Birmingham Institute of Art & Design i profesor Robert Baker, Head of Department of Fine Art, School of Art & Design s Limerick Institute of Technology, ožujak 2008. godine,
- seminar *Development of a common understanding of Learning Outcomes and ECTS* održan u Portugalu u lipnju 2008. godine,
- edukacije vezane uz mogućnost prijave projektnih prijedloga i korištenje financijskih sredstava putem instrumenata pretpristupne pomoći,
- studijsko putovanje u okviru projekta *Tempus Training for EU-liaison officers in Croatian universities* u Njemačku i Španjolsku u svibnju 2008. godine,
- studijski posjet Švedskoj i Norveškoj nacionalnoj agenciji za visoko obrazovanje (*Swedish National Agency for Higher Education; Norwegian Agency for Quality Assurance in Education*),
- sastanci koordinatora projekata Tempus (*Project Representatives Meeting*) održani u Bruxellesu, ožujak i rujan 2008. godine,
- godišnja konferencija ENIC i NARIC mreže, Malta, lipanj 2008. godine,
- sastanci Radne skupine ENIC i NARIC mreža na temu *Global dimension of Recognition*, 9. i 10. prosinca 2008., Bruxelles,
- seminar za interne auditore prema ISO 9001:2000 normi, Zagreb,
- radionica Upravljanje projektima, Zagreb, 3.- 4. 3. 2008. godine,
- Polazne osnove za izradu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, Zagreb, 20. svibnja 2008. godine,
- prezentacija „Sustav upravljanja kvalitetom u AZVO-u“, Zagreb, 9. svibnja 2008. godine,
- seminar „Pozicioniranje AZVO-a u europskom sustavu agencija za osiguravanje kvalitete“, Zagreb, 29. svibnja 2008. godine,
- seminar „Ishodi internog audita i priprema za vanjski audit“, Zagreb, rujan 2008. godine,
- seminar „Osiguravanje i evaluacija kvalitete u nastavi“, Zagreb, 26. lipnja 2008. godine,
- radionica „Specifičnosti upravljanja kvalitetom u medicini i zdravstvu“, Zagreb, 30. lipnja 2008. godine.

FINANCIJSKA SREDSTVA AZVO-A

Prihodi AZVO-a za 2008. godinu sastojali su se od sedam aktivnosti:

- A621153 – Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje
- A621155 – administracija i opći poslovi
- A621179 – Nacionalno vijeće za znanost
- A621186 – vrednovanje znanstvenih organizacija
- A621187 – vrednovanje visokih učilišta
- K621178 – opremanje
- T621188 – projekt Tempus.

Ukupni prihodi iznosili su 17.000.731 kn, a sastojali su se od:

- doznačenih proračunskih sredstava za 2008. godinu u iznosu 16.511.816 kn
- prihoda od obavljanja vlastite djelatnosti – 478.411 kn
- ostalih prihoda (kamate) - 10.504 kn.

Rashodi poslovanja AZVO-a za 2008. godinu iznose 19.956.012 kn. U navedenom iznosu uključeni su rashodi poslovanja u iznosu 19.303.569 kn i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 652.443 kn.

Za financiranje rashoda doznačena su sredstva iz državnog proračuna u iznosu 16.511.816 kn. Više izvršeni rashodi financirani su iz vlastitih prihoda i prihoda od međunarodnih pomoći.

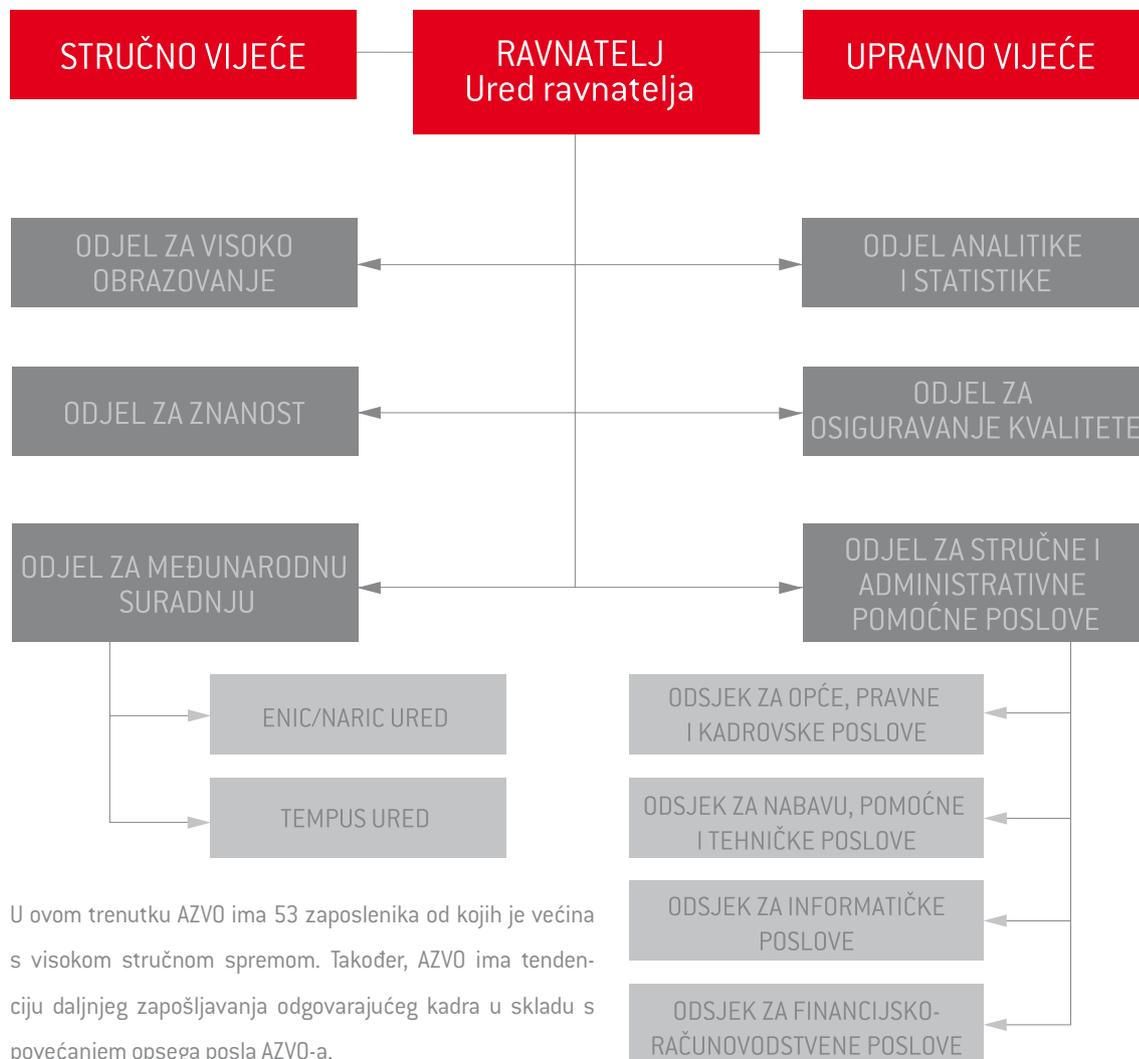
RASHODI AZVO-A ZA 2008. GODINU:

RASHODI	Kn
Rashodi poslovanja	19.303.569
Rashodi za zaposlene	6.698.783
Plaće, doprinosi na plaće	5.597.246
Doprinosi na plaće	962.787
Drugi rashodi za zaposlene	138.750
Materijalni rashodi	12.569.034
Rashodi za usluge	8.189.199
Naknade troškova zaposlenima	2.811.809
Rashod za materijal i energiju	599.986
Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	968.040
Financijski rashodi	35.752
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	652.443
UKUPNO	19.956.012

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA AZVO-A

U ovom trenutku AZVO ima 53 zaposlenika od kojih je većina s visokom stručnom spremom. Također, AZVO ima tendenciju daljnjeg zapošljavanja odgovarajućeg kadra u skladu s povećanjem opsega posla AZVO-a.

INTERNO OSIGURAVANJE KVALITETE (ISO)

Odlukom Upravnog vijeća AZVO-a u studenome 2006. godine na razini cijelog AZVO-a uveden je SUK prema normi ISO 9001:2002.

U 2008. godini u lipnju je proveden interni audit, a u listopadu je uspješno proveden vanjski audit SUK-a koji je organizirala tvrtka Det Norske Veritas (DNV).

S rezultatima vanjskog audita upoznati su Upravno vijeće i djelatnici AZVO-a. Sustav je dobro organiziran i u sljedećem razdoblju usmjeren je prema poboljšavanju sustava. Tijekom 2008. godine održana su dva seminara o SUK-u i zahtjevima norme ISO 9001 zbog upoznavanja novih djelatnika AZVO-a sa SUK-om i pripremom svih djelatnika za uspješno provođenje vanjskog audita. Prilikom vanjskog audita AZVO je dobio pohvalu o velikom broju obrazovanih internih auditora i dobrom planiranju naših aktivnosti.

AZVO U 2009.

Strateški ciljevi AZVO-a za 2009. godinu:

Uzimajući u obzir potrebe sustava visokog obrazovanja i znanosti, ali i novonastale ekonomske okolnosti u Hrvatskoj i Europi zbog kojih se javlja potreba za racionalizacijom poslovanja državne i javne uprave, AZVO postavlja sljedećih pet prioritarnih ciljeva za 2009. godinu:

1. ispunjavanje svih uvjeta za provedbu Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju,
2. ispunjavanje svih preduvjeta za pripremu aplikacije za ENQA-u (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*) i Registar (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*),
3. izgradnja, odnosno nadogradnja informatičkih sustava za potrebe rada AZVO-a te za sustav visokog obrazovanja i znanosti,
4. širenje kulture kvalitete,
5. poboljšavanje kvalitete usluga koje pruža AZVO.

Plan aktivnosti AZVO-a za 2009. godinu:

1. osnivanje svih tijela predviđenih Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju,
2. izrada općih akata u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju,
3. donošenje plana aktivnosti predviđenih Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju,
4. dovršetak svih postupaka započetih u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, 123/03., 105/04., 174/04. i 46/07.) i podzakonskih akata u području znanosti i visokog obrazovanja donesenih na osnovi navedenog Zakona,
5. provođenje postupaka vanjskog osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja i znanosti u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju,
6. pružanje edukacije dionicima u sustavu visokog obrazovanja i znanosti,
7. pružanje stručne pomoći jedinicama za osiguravanje kvalitete na hrvatskim visokim učilištima,
8. koordinacija izrade nacionalnih referentnih vrijednosti za znanstvena područja (*benchmarking*),
9. poboljšavanje internog sustava upravljanja kvalitetom,
10. analiza te razvoj nacionalnog sustava osiguravanje kvalitete,
11. izgradnja cjelovitoga nacionalnog informacijskog sustava visokog obrazovanja i znanosti (NISVOZ),
12. izgradnja baze podataka stručnjaka zaduženih za vrednovanja (evaluatori, auditori),
13. izgradnja registra odobrenih studijskih programa u Republici Hrvatskoj,
14. izrada prijedloga za izmjenu i dopuna Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija,
15. izgradnja programskog rješenja za planiranje i praćenje vrednovanja visokih učilišta i znanstvenih organizacija,
16. istraživanje inozemnih sustava osiguravanja kvalitete,
17. daljnje razvijanje suradnje sa srodnim agencijama iz inozemstva,
18. stručno usavršavanje djelatnika AZVO-a,
19. zapošljavanje novih djelatnika AZVO-a u skladu s novim aktivnostima koje je AZVO preuzeo stupanjem na snagu Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

AZVO... to smo mi!

agencija za znanost i visoko obrazovanje

